

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2457/2022
22.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., правног следбеника сада пок. ББ, чији је старатељ ВВ из ..., чији је пуномоћник Миодраг Митић, адвокат из ..., против туженог ГГ из ..., чији је пуномоћник Владан Златић, адвокат из ..., ради утврђења обима заоставштине, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4408/21 од 09.11.2021. године, у седници одржаној 22.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4408/21 од 09.11.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 2773/20 од 01.06.2021. године, ставом првим изреке, утврђено је да заоставштину пок. ДД, бив. из ... чине новчана средства на жиро рачуну туженог ГГ у износу од 213.000 евра код EUROBANK – NACIONALNA ŠTEDIONICA Београд и новчана средства на жиро рачуну туженог у износу од 130.486,66 евра код „Addiko Bank“ а.д. Нови Београд. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова поступка плати 252.000,00 динара. Ставом трећим изреке одлучено је да се тужиља ослобађа обавезе плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4408/21 од 09.11.2021. године, одбијена је, као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужиља је дала одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11...18/20), и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, сада пок. ДД је, као прималац издржавања са сином, туженим, као даваоцем издржавања 06.11.2006. године закључила уговор о доживотном издржавању, којим се обавезала да ће након њене смрти на туженог пренети право својине између осталог и на 1/3 идеалног дела на непокретностима уписаним у ЗКУЛ бр. .. КО ... и то на 1/3 идеалног дела к.п. бр. ..., њива ... у површини од 3 ха 26 ара 26 м², к.п. бр. .. њива ..., у површини од 3 ха 48 ара 01 м² и к.п. бр. ... њива у површини од 7 ара 53 м². На наведеним непокретностима ДД, њен супруг, а отац туженог ЂЂ и тужени су имали право сусвојине са по 1/3 идеалног дела. Након закључења уговора о доживотном издржавању, ДД, ЂЂ и тужени су продали напред наведене непокретности, тако што је тужени у своје име и у име ДД и ЂЂ (на основу пуномоћја које су му дали 20.11.2006. године) 20.02.2007. године закључио уговор о купопродаји к.п. бр. .. и к.п. бр. .. КО ..., за цену од 639.000 евра, а након тога, 01.06.2007. године, по истом пуномоћју, закључио и уговор о купопродаји к.п. бр. .. КО ... за цену од 391.560 евра. По основу оба уговора о купопродаји цена је уплаћена на рачуне туженог на дан овере сваког уговора и то износ од 639.000 евра на рачун туженог код EUROBANK EFG, а износ од 391.460 евра на рачун туженог код Нуро Алре Адриа Банк, сада „Addiko Bank“ а.д. Нови Београд. ДД је преминула ...2009. године, без завештања, а оставински поступак је окончан правноснажним решењем Трећег основног суда у Београду О 2614/16 од 10.10.2016. године којим је утврђено је да заоставштину иза пок. ДД чине новчана средства на рачуну код Банке Поштанске штедионице и за наследнике су оглашени ББ, ћерка оставиље, а мајка тужиле на 4/9 дела, тужени, син оставиље на 4/9 дела и ЕЕ на 1/9 дела утврђене заоставштине, а обустављен је оставински поступак у вези непокретности због постојања уговора о доживотном издржавању закљученог између ДД као примаоцем издржавања са туженим, као даваоцем издржавања.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле, применом члана 1. став 1. и 2, члана 194. став 1, члана 206. став 1. и члана 212. Закона о наслеђивању, пошто је утврдио да 1/3 дела новчаног износа добијеног на име цене за продате непокретности, које су биле предмет уговора о доживотном издржавању чине заоставштину пок. ДД. Ово, јер је закључио да је ДД и након закључења уговора о доживотном издржавању могла да располаже са 1/3 дела тих непокретности, с обзиром на то да давалац издржавања право својине на стварима које су предмет уговора о доживотном издржавању стиче тек након смрти примаоца издржавања, па како је ДД овластила туженог да у њено име и за њен рачун прода њен сувласнички део на тим непокретностима и како је целокупан новчани износ добијен на име цене тих непокретности уплаћен на жиро рачуне туженог код банака, да 1/3 тог новчаног износа чини њену заоставштину.

Другостепени суд је одлучујући о жалби туженог, исту одбио, као неосновану и потврдио првостепену пресуду, сматрајући да је првостепени суд на потпуно и правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право.

По оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су на утврђено чињенично стање правилно применили материјално право, са којих разлога су неосновани наводи ревизије.

Чланом 1. став 1. Закона о наслеђивању прописано је да се наслеђује заоставштина, ставом 2. истог члана да заоставштину чине сва наслеђивању подобна права која су оставиоцу припадала у тренутку смрти. Чланом 206. став 1. истог закона прописано је да смрћу човековом отвара се и његово наслеђе. Ставом 194. став 1. Закона о наслеђивању прописано је да уговором о доживотном издржавању обавезује се прималац издржавања да се после његове смрти на даваоца издржавања пренесе својина тачно одређених ствари или каква друга права, а давалац издржавања се обавезује да га, као накнаду за то, издржава и да се брине о њему до краја његовог живота и да га после смрти сахрани, док је ставом 2. истог члана прописано да прималац издржавања уговора може обухватити само ствари или права постојећа у тренутку закључења уговора.

Према члану 194. Закона о наслеђивању уговором о доживотном издржавању давалац издржавања се обавезује да издржава примаоца издржавања све до његове смрти, а заузврат, после смрти примаоца издржавања на даваоца издржавања се преноси својина тачно одређених ствари или каква друга права. С обзиром на то да из напред наведеног следи да давалац издржавања право својине на стварима које су предмет уговора о доживотном издржавању стиче тек након смрти примаоца издржавања, то прималац издржавања може стварима које су предмет тог уговора располагати уговором о купопродаји или другим правним послом. Стога, и након закључења уговора о доживотном издржавању ДД је и даље остала власник односно сувласник на непокретностима, које су биле предмет уговора о доживотном издржавању, јер је уговорен пренос својине после њене смрти, а што је и једно од обележја ове врсте уговора по наведеној законској одредби, што значи да је са истима могла располагати и касније и закључити уговор о купопродаји. Како је ДД располагала непокретностима, које су предмет уговора о доживотном издржавању на којима је била сувласник са 1/3 дела и како је овластила туженог да у њено име и за њен рачун прода те непокретности и како су новчана средства добијена продајом тих непокретности уплаћана на жиро рачуне туженог код EUROBANK EFG и код Нуро Алре Адриа Банк, сада „Addiko Bank“ а.д. Нови Београд, то је правилан закључак нижестепених судова да 1/3 новчаног износа добијеног продајом тих непокретности чини заоставштину пок. ДД, а стим у вези и одлука којом је усвојен тужбени захтев тужиље, правилном применом члана 194, 1, став 1. и 2, члана 206. став 1. и члана 212. Закона о наслеђивању и са којих разлога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Тужени у ревизији указује да је ДД располагала новчаним средствима добијеним продајом њеног сувласничког дела непокретности, које су биле предмет уговора о доживотном издржавању и да је суд био у обавези да утврди шта чини заоставштину исте, на који начин указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, то су неосновани ови наводи ревизије, јер то није разлог због ког ревизија може да се изјави на основу члана 407. став 2. ЗПП, којим је прописано да ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, осим у случају из члана 403. став 2. Закона, што овде није случај.

Са напред наведених разлога Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић